

CONFIDENTIAL

LIMITED DISTRIBUTION

READ AND DESTROY

ITEM No 1614/55

K.
March 3
VII/1521 b

HUNGARY

BORDER ZONES /000/
Escapes /006/

EXILE /000/
Emigrants /004/

A YUGOSLAV ANTI-ESPIONAGE TRICK.

SOURCE TRIESTE: A 27-year-old smallholder from SZEGED-ALSOKOPONT. He fled the country with a friend on March 29 1953.

DATE OF OBSERVATION: The night of March 29 1953.

SUMMARY: This report described a trick which was played on source on the night of March 29 1953. When he reached Yugoslav territory he was taken aboard a motor-boat, and escorted by four UDBA agents up the River TISZA, on the Hungaro-Yugoslav frontier ZENEA. The journey lasted an hour and source was told that he would be sent back into Hungary on a secret mission. He was forced to drink wine near the Hungarian barbed wire entanglement on the frontier, although he protested strongly. Then, he was ordered to go through the wire entanglement to a rustic cottage where he was to knock and say special words. There he would be received by an old Hungarian peasant. He did not want to do this but was forced at revolver point. When source crossed the barricade and had advanced about 100 yards, he was captured by two "Hungarian" frontier guards who took him to the guard headquarters, beating him on the way. He was then interrogated by a "Hungarian" officer who asked him who sent him into Yugoslavia. Source explained all the facts and was then reaccompanied to the wire entanglement and re-entered Yugoslavia.

Later, source discovered that this was a trick to discover if he had been sent by the AVH, but as he stood the test he was not put into the GERVO camp.

EVALUATION COMMENT: UNCONFIRMED.

X : X
/more/

27 éves kiscgazda informátorunk egy barátjával együtt 1953 március 29-ikén hajnalban hasoncsuszva érte el a jugoszláv karcolát /örsöt/, ahol a határvadászok már készenlétben várták őket.

Március 29.-én hajnalban ZENTARA szállították át a két szökevényt. Ugyanezen nap este 22.00 óra körül négy állig felfegyverzett UDBAs kettejüket kivitte a határba, a Tiszára, itt egy kis benzinmotorosra tették őket. Az út egy óra hosszáig tartott. Már ekkor megmondták neki, hogy viszszaadják magyar területre hirszerzés végett. Ő kezdettől fogva kézzel-lábbal tiltakozott ellene. - Inkább csukjatos le vagy löjjetek agyon! - mondotta, - de semmi szín alatt sem megyek vissza Magyarországra.

Nem használt semmit. Kényszerítették, hogy bort igyon, a magyar határnál bokán rugták és pisztolyt szegeztek a mellének, megfenyegették, hogy agyonlövök, ha nem iszik. Muszáj volt. Barátját közben a hajón hagyták.

Szabályos két drót soros magyar hatarakadály fogadta őket. Nagyon megijedt, mert tudta, ha otthon elfogják, márpedig biztosan elfogják, csak kötél várhat rá, ugyanis mint nemrég leszerelt határvadászra. Ezért az utolsó pillanatig ellenszegült a kényszernek, pedig pontos feladattal látták el. Megígérték, hogy az átkelésnél fegyveresen fedezik, viszont ha átér a dróton menjen egyenesen 200 métert előre, azután jobbra szintén 200 métert, ott majd talál egy fehérre meszelt házat, annak az ablakán kopogjon és szóljon be: - János bácsi, van-e eladó tehene? Ha azt mondja, csak üsző, jöjjön be, nézze meg! - ne tétovázzon, lépjen be. Ha mást mond, akkor ne menjen be, hanem térjen vissza, amilyen gyorsan csak tud.

Kiscgazdánk nem akart semmiáron kötélnek állni, valósággal úgy lökték át, fegyvert fogva rája.

Átmászott a két dróton, azontul inkább négykézláb haladt előre, nagyon óvatosan. Nem látott senkit, csak kivágott fák levele és törzse feküdt szanaszét, jobbra-balra bozótok.

Körülbelül száz métert mehetett így előre, amikor mind a két oldalról egy-egy határvadász ugrott elő lesállításból s álljt kiáltott rája. Csőretöltött puskájukat rászegezték, odaszaladtak, elfogták, kezét fel kellett tartania.

/more/

Behajtották az örsre, mintegy 400 méterre onnan. A fekvése pontosan megfelelt az UDBAsok által leirt parasztházának, ahol az üzenetet kellett leadnia. Mig odavezették, megverték.

Bevezették. Az utolsó szögig igazi magyar határ-
vadász volt az, a falon SZTALIN, LENIN, RÁKOSI képe.
Szabályosan felszerelt, stramm magyar határőrtiszt hallgat-
ta ki.

Kérdezte tőle, mikor szökött át Jugoszláviába. -
Máma reggel - válaszolta. - Kivel? Megmondta. - Miért ment
át? Főleg mit elvették és hogy szüleit Nyugatról támogassa.
Ujabb kérdés. - Nem úgy küldte át valami magyar tiszt? Mond-
ja meg, hogy nem késő, ahelyett hogy megverné magát.

- Engem nem küldött senki, magamtól jöttem. Ekkor
kivezettek egy másik szobába, közben hallotta, hogy a tiszt
telefonált, de hogy mit, azt persze nem értette. Később jött
rá, hogy a tuloldalon levő bajtársait értesítette a feljeme-
nyekről.

Ekkor megmondták neki, hogy most megint visszadob-
ják jugoszláv területre. Ott mesélje el, hogy nem talált sen-
kit a parasztházban. Pár nap múlva jöjjön át megint hozzájuk.
Várják.

Ekkor a két fegyveres határőr visszakísérte a
dróthoz. Ezentúl meg volt győződve, hogy ott agyonlövik. De
nem történt semmi. Átvették.

A tuloldalon újra elfogták. Kérdezték tőle, mi
van. Elmondta. - Jól van. Ugyanazon a helyen visszavitték
ZENTARA. Öbbet nem zaklatták, hogy s mint szökött.

Hogy ezzel a tökéletesen megjátszott komédiával
kiismerték, az onnan is kiderül, hogy kettőjüket nem inter-
nálták a TEROVOI gyűjtőtáborban, mint a magyar és egyéb
kominformista államból való menekültek 99 százalékát szok-
ták, hanem mindjárt szabadra kerültek, dolgozhattak és on-
nan folytathatták utjukat TRIESZT Szabadterületre.

Ind.

LIMITED DISTRIBUTION

READ AND DESTROY